

ที่ พร 0037.3/ ว 3155

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร 54000

11 สิงหาคม 2553

เรื่อง คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีเมืองแพร่

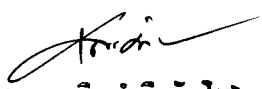
ด้วยได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ “ การประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงคานหรือแมลง” และ “ การผลิตน้ำกลั่น น้ำบริโภค ” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ในการนี้ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะประธานคณะกรรมการสาธารณสุข ได้ลงนามในคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ดังนี้

1. เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านสุขลักษณะสำหรับกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ.2553 ให้ไว้ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม 2553
2. เรื่อง แนวทางการควบคุมการประกอบกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ พ.ศ. 2553 ให้ไว้ ณ วันที่ 2 มิถุนายน 2553

เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามเจตนารมณ์ และมีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงขอให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาดำเนินการออกข้อกำหนดท้องถิ่นต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขได้ที่เว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่ www.phraelocal.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสรี คำภิระธัมโม)
ของผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร./โทรสาร 054 – 534504 – 5 ต่อ 12

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านสุขลักษณะสำหรับกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ “การประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลานหรือแมลง” เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติ-
การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ นั้น คณะกรรมการสาธารณสุขในคราวการประชุม ครั้งที่ ๕๖-๑/๒๕๕๓
วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติให้ออกคำแนะนำเรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านสุขลักษณะสำหรับกิจการ
เลี้ยงไก่ เพื่อเป็นแนวทางแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำแนะนำนี้

“สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่” หมายถึง สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ประเภทไก่เนื้อ
และไก่ไข่ โดยหมายรวมถึงสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ทุกขนาด

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง

๒.๑ สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ต้องอยู่ห่างจากชุมชน วัด ศาสนสถาน
โบราณสถาน โรงเรียน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่อื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ
ต่อสุขภาพและไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชน โดยมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวข้างต้น ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ น้อยกว่า ๕๐๐ ตัว ควรมี
ระยะห่าง ไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร

(๒) สำหรับสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ ตั้งแต่ ๕๐๐-๕,๐๐๐ ตัว
ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร

(๓) สำหรับสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ ตัว
ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร

(๔) สำหรับสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่เกินกว่า ๑๐,๐๐๐ ตัว ควรมี
ระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร

๒.๒ สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่มีน้ำท่วมขัง
อยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร และต้องมีการป้องกันการไหลของน้ำเสีย
และสิ่งปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ในกรณีที่มีการชะล้างของน้ำฝน

๒.๓ สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ควรตั้งอยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ปีก ตลาดนัด-
ค้าสัตว์ปีก อย่างน้อย ๕ กิโลเมตร

๒.๔ สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ต้องจัดให้มีบริเวณเลี้ยงไก่เป็นสัดส่วน
อยู่ห่างจากเขตที่ดินสาธารณะหรือที่ดินที่มีเจ้าของ และต้องมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุม
โดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตรทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดิน
ของผู้ประกอบกิจการประเภทเดียวกันให้ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๒.๑ โดยพิจารณาที่จำนวนการเลี้ยงไก่
ที่มีจำนวนมากที่สุดเป็นเกณฑ์ในการกำหนดขอบเขตระยะห่าง

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ...

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของโรงเรือนเลี้ยงไก่และส่วนประกอบ

๓.๑ โรงเรือนเลี้ยงไก่ต้องเป็นอาคารเอกเทศ มั่นคงแข็งแรง มีลักษณะเหมาะสมแก่การเลี้ยงไก่

๓.๒ โรงเรือนเลี้ยงไก่ต้องเป็นพื้นแน่นหรือทำด้วยวัสดุแข็งแรง ไม่เปียกชื้น ไม่มีน้ำขัง ทำความสะอาดง่าย

๓.๓ หลังคาหรือฝ้าเพดานต้องทำด้วยวัสดุที่มีความคงทน แข็งแรง มีความสูงจากพื้นถึงมุมเสาที่เป็นฐาน อย่างน้อย ๒ เมตรขึ้นไป

๓.๔ โรงเรือนเลี้ยงไก่ต้องมีพื้นที่ในการเลี้ยงเพียงพอ เพื่อให้ไก่อยู่อย่างสบาย ไม่แออัด เป็นไปตามข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์

๓.๕ จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ

๓.๖ โรงเรือนเลี้ยงไก่อระบบเปิดต้องมีตาข่ายคลุมเพื่อป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค และต้องจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี

๓.๗ โรงเรือนเลี้ยงไก่อระบบปิดต้องจัดให้มีการระบายอากาศ ฝุ่นละออง และก๊าซต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์ หรือมาตรฐานสินค้าเกษตรแห่งชาติ

๓.๘ ถนนภายในสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ต้องใช้วัสดุคงทน ไม่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง หรือต้องมีวิธีการอื่นใดที่มีความเหมาะสมในการควบคุมการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง และมีความกว้างที่เหมาะสม สะอาด สะดวกในการขนส่ง สำเลียงอุปกรณ์ อาหารไก่ รวมทั้งนำผลผลิตเข้าหรือออกจากสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่

๓.๙ สถานที่เก็บอาหารไก่ โรงผสมอาหารไก่ พื้นที่เก็บวัสดุรองพื้น พื้นที่ทำลายซากไก่ พื้นที่รวบรวมมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ต้องจัดเป็นสัดส่วน มีความมั่นคง แข็งแรง และถูกหลักสุขาภิบาล

๓.๑๐ บริเวณประตูทางเข้าและออกจากสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ต้องจัดให้มีการฆ่าเชื้อโรคโดยวิธีต่าง ๆ เช่น บ่อน้ำยาฆ่าเชื้อโรค หรือโรงพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ หรือเครื่องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค หรืออ่างจุ่มน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เป็นต้น

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของอาหารสัตว์

๔.๑ อาหารที่ใช้เลี้ยงไก่ต้องมีคุณภาพและมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

๔.๒ จัดให้มีสถานที่เก็บอาหารแยกเป็นสัดส่วน จัดให้เป็นระเบียบและมีการดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๔.๓ ภาชนะบรรจุอาหารไก่ควรสะอาด ไม่เคยใช้บรรจุวัตถุมีพิษ ปุ๋ย หรือวัตถุอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อไก่

๔.๔ จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพอาหารไก่ เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพและสารตกค้างตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะของเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ น้ำดื่ม น้ำใช้

๕.๑ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ รวมถึงสวิตช์และสายไฟต่าง ๆ ต้องได้รับการทำความสะอาดและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี กรณีใช้อุปกรณ์การเลี้ยงไก่แบบอัตโนมัติต้องมีการตรวจสอบการทำงานทุกวัน ถ้าพบว่าชำรุดต้องดำเนินการแก้ไขทันทีหรือมีขั้นตอนการจัดการที่เหมาะสม และมีอุปกรณ์สำรองเมื่อเกิดการชำรุดเสียหาย เฉพาะโรงเรือนเลี้ยงไก่ระบบปิดต้องมีสัญญาณเตือนกรณีระบบขัดข้อง

๕.๒ น้ำที่ใช้ในสถานประกอบการเลี้ยงไก่ ต้องเป็นน้ำที่สะอาด เหมาะสมต่อการนำไปใช้ ปราศจากการปนเปื้อนมูลสัตว์หรือน้ำเสียจากโรงเรือนเลี้ยงไก่ และมีปริมาณเพียงพอสำหรับการใช้ในแต่ละวัน โดยมีระบบสำรองน้ำไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน

๕.๓ ต้องจัดให้มีน้ำดื่มที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มสำหรับบริการผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ตั้งอยู่ในบริเวณที่แยกออกจากโรงเรือนเลี้ยงไก่ และลักษณะการจัดบริการน้ำดื่มต้องไม่ก่อให้เกิดความสกปรกหรือการปนเปื้อน

๕.๔ กรณีที่สถานประกอบการเลี้ยงไก่ผลิตน้ำใช้เอง ควรตรวจสอบดูแลคุณภาพน้ำดิบให้สะอาด ตรวจสอบระบบท่อน้ำและทำความสะอาดภาชนะเก็บกักน้ำอยู่เสมอ และปรับปรุงคุณภาพน้ำให้มีคุณภาพดีอยู่เสมอ

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน

๖.๑ ผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปี และมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่สังคมรังเกียจ โรคที่เกี่ยวข้องกับทางเดินอาหาร โรคทางเดินหายใจ และบาดแผลติดเชื้อ เช่น วัณโรค อหิวาตกโรค บิด สุกใส หัด คางทูม เรื้อน ไวรัสตับอักเสบบี โรคพยาธิ และโรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ เป็นต้น หากผู้ปฏิบัติงานป่วยด้วยโรคดังกล่าวต้องหยุดพักรักษาให้หาย

๖.๒ สถานประกอบการเลี้ยงไก่ ขนาดตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตัวขึ้นไป ต้องมีผู้ดูแลด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย ๑ คน โดยเป็นผู้ที่มีความรู้และผ่านการอบรมการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและสุขวิทยาส่วนบุคคล

๖.๓ ผู้ปฏิบัติงานต้องได้รับการอบรมในเรื่องเกี่ยวกับสุขอนามัย การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน และการควบคุมสัตว์และแมลงพาหะนำโรค

๖.๔ ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรือนเลี้ยงไก่ต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) อาบน้ำ สระผม ซ้ำระล้างร่างกายให้สะอาดทุกครั้งก่อนเข้าหรือออกจากโรงเรือนเลี้ยงไก่ และต้องล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้งภายหลังออกจากห้องส้วมหรือจับต้องสิ่งปนเปื้อนต่าง ๆ

(๒) จุ่มเท้าในอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อโรค และล้างมือก่อนเข้าและออกจากโรงเรือนเลี้ยงไก่

(๓) ควรสวมใส่ชุดปฏิบัติงานที่สถานประกอบการเลี้ยงไก่จัดไว้ให้ โดยต้องเป็นชุดที่สะอาด และเหมาะสมกับแต่ละกิจกรรมที่ปฏิบัติ

(๔) ในกรณีที่มีบาดแผล ต้องปิดแผลด้วยที่ปิดแผล ถ้ามีบาดแผลที่มีมือต้องสวมถุงมือหรือปกป้องกันขณะปฏิบัติงาน

๖.๕ ผู้ปฏิบัติงานไม่ควรพักอาศัยในโรงเรือนเลี้ยงไก่

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ...

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- ๗.๑ ต้องมีการบำบัดน้ำเสียให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำทิ้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อนปล่อยออกสู่ภายนอกสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ และต้องดูแลทางระบายน้ำไม่ให้อุดตัน
- ๗.๒ กรณีที่ไม่มีมีการระบายน้ำทิ้งออกนอกสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ ผู้ประกอบกิจการต้องมีการจัดการน้ำเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยต้องมีการป้องกันไม่ให้มีน้ำเสียหรือกลิ่นเหม็นกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก
- ๗.๓ ต้องมีการจัดการหรือควบคุมปัญหากลิ่นเหม็น สัตว์ และแมลงพาหะนำโรคไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบ
- ๗.๔ ต้องจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล เหมาะสม เพียงพอ โดยมีการคัดแยกตามประเภทของมูลฝอย
- ๗.๕ ต้องมีการรวบรวมมูลฝอยและนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการนั้น ห้ามนำไปทิ้งในที่สาธารณะหรือแหล่งน้ำสาธารณะ ในกรณีที่มีการนำมูลไก่และวัสดุรองพื้นออกจากสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ ผู้ประกอบกิจการต้องจัดให้ผู้ดำเนินการเคลื่อนย้ายมีมาตรการเพื่อป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ และไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรค
- ๗.๖ ต้องมีการจัดการกำจัดภาชนะบรรจุสารเคมีหรือน้ำยาฆ่าเชื้อที่ใช้แล้ว อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๗.๗ ต้องมีห้องน้ำห้องส้วม อย่างสำมมือที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล มีการดูแลรักษาความสะอาดเป็นประจำ มีการบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขนส่ง

- ๘.๑ ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งต้องอยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและสะอาด
- ๘.๒ ยานพาหนะทุกชนิดที่เข้าและออกจากสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ จะต้องผ่านระบบการฆ่าเชื้อต่างๆ เช่น บ่อน้ำยาฆ่าเชื้อโรค โรงพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค หรือเครื่องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคกับยานพาหนะด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่มีความเข้มข้นตามเอกสารกำกับการใช้
- ๘.๓ ยานพาหนะที่ใช้สำหรับเก็บขนมูลไก่และวัสดุรองพื้นออกนอกสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่จะต้องทำการปิดคลุมด้วยผ้าใบหรือวัสดุอื่นใดอย่างมิดชิดไม่ให้มีการตกหล่นรั่วไหลหรือยื่นล้ำออกจากยานพาหนะ
- ๘.๔ อุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ในการขนส่งไก่ต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่ดูดซึมน้ำ และได้รับการฆ่าเชื้อโรคก่อนและหลังการใช้ทุกครั้ง

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการแหล่งแพร่เชื้อโรคหรือสัตว์และแมลงพาหะนำโรค

- ๙.๑ ต้องป้องกันโรคติดต่อที่เกิดจากสัตว์ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้อง กรณีที่มีการระบาดของโรคติดต่อที่เกิดจากสัตว์ สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ต้องมีระบบป้องกันและควบคุมโรคได้ ซึ่งรวมถึงการทำลายเชื้อโรคก่อนเข้าสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่และควบคุมโรคให้สงบไม่ให้แพร่ระบาดออกจากสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

๙.๒ จัดให้มีอุปกรณ์ฆ่าเชื้อ...

๙.๒ จัดให้มีอุปกรณ์ฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน
ภายในสถานประกอบการเลี้ยงไก่

๙.๓ หลังนำไก่ออกจากโรงเรือนเลี้ยงไก่ต้องทำความสะอาด และฆ่าเชื้อโรงเรือน
เลี้ยงไก่และบริเวณโดยรอบ และปิดพักโรงเรือนเลี้ยงไก่ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๗-๒๑ วัน หรือตาม
ข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์

๙.๔ เมื่อพบไก่ป่วย ต้องแยกไก่ป่วยออกจากไก่ปกติ หากสงสัยว่าไก่ป่วย
เป็นโรคระบาด เช่น นิวคาสเซิล ไขหวัดนก เป็นต้น ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วน
และดำเนินการตามที่เจ้าหน้าที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

กรณีพบผู้ป่วยภายในสถานประกอบการเลี้ยงไก่ที่สงสัยว่ามีสาเหตุมาจาก
โรคระบาดจากไก่ ให้รีบนำตัวส่งแพทย์เพื่อทำการตรวจวินิจฉัยโรคโดยทันที และปฏิบัติตามคำแนะนำ
รวมทั้งให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ในการป้องกันและควบคุมโรค

๙.๕ การทำลายซากไก่เพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์และแมลง
พาหะนำโรค ให้ดำเนินการได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๑) การทำลายโดยการเผา ต้องมีสถานที่เผา เตาเผา อยู่ในบริเวณ
ที่เหมาะสม เผาซากจนหมด และการเผาต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษหรือเหตุรำคาญ

(๒) การทำลายโดยการฝัง ต้องมีเนื้อที่เพียงพอ และไม่อยู่ในบริเวณ
ที่มีน้ำท่วมถึง ไม่มีน้ำขัง ห่างจากแหล่งน้ำไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เหมาะสมทำการราด
หรือโรยปูนขาวบนส่วนต่างๆ ของซากไก่จนทั่ว และให้ฝังซากได้ระดับผิวดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร
หรือหากซากไก่มีจำนวนมากให้ทำการพูนดินกลบหลุมเหนือระดับผิวดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร
ซึ่งการฝังกลบนี้ต้องสามารถป้องกันการคุ้ยเขี่ยของสัตว์ได้ สถานที่กำจัดซากไก่ต้องห่างจากบริเวณอาคาร
หรือโรงเรือนเลี้ยงไก่ อาคารสำนักงาน อาคารพักอาศัย และต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์
หรือปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานของกรมปศุสัตว์

๙.๖ ต้องมีการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคในสถานประกอบการ
กิจการเลี้ยงไก่ เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ เป็นต้น ที่อาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค หรืออาจก่อให้เกิด
ความเสี่ยงในการแพร่กระจายของเชื้อโรคติดต่อ หรือก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

ข้อ ๑๐ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยและการป้องกันเหตุรำคาญ

๑๐.๑ จัดให้มีห้องหรือตู้เก็บสารเคมี น้ำยาฆ่าเชื้อ หรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิด
อันตรายหรืออัคคีภัยได้ง่ายโดยเฉพาะ โดยต้องจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และแสดงป้ายชื่อ ชนิด
หรือประเภทสารเคมีที่จัดเก็บอย่างชัดเจน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมาย
อื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๒ ระดับความเข้มข้นของก๊าซแอมโมเนียบริเวณสถานประกอบการ
เลี้ยงไก่ค่าเฉลี่ย ๘ ชั่วโมงการทำงานต้องไม่เกิน ๕๐ พีพีเอ็ม

๑๐.๓ จัดให้มีการควบคุมป้องกันกิจกรรมต่างๆ ของสถานประกอบการ
เลี้ยงไก่มิให้เป็นเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานและผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง หรืออยู่ใน
เส้นทางที่สถานประกอบการเลี้ยงไก่ใช้สัญจร

๑๐.๔ จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกัน...

๑๐.๔ จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความเสี่ยงให้กับ
ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการเสี่ยงไ้ เช่น แวนตา หน้ากาก ผ้าปิดจมูก หมวกคลุมผม รองเท้า เป็นต้น

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุม
การประกอบกิจการเสี่ยงไ้แล้ว ให้ประชาสัมพันธ์และชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว
ให้ผู้ประกอบการและประชาชนทราบโดยทั่วกัน เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ไพจิตร วราชิต

(นายไพจิตร วราชิต)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

สำเนาถูกต้อง

สมชาย ตู่แก้ว

(นายสมชาย ตู่แก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการควบคุมการประกอบกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ "การผลิตน้ำกลั่น น้ำบริโภคน้ำ" เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น คณะกรรมการสาธารณสุขในคราวการประชุมครั้งที่ ๕๔-๒/๒๕๕๒ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ มีมติให้ออกคำแนะนำเรื่องแนวทางการควบคุมการประกอบกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ เพื่อเป็นแนวทางแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกคำแนะนำ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำแนะนำนี้

"กิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ" หมายความว่า สถานที่ที่ทำการผลิตน้ำบริโภคน้ำบรรจุขวดหรือใส่ภาชนะต่าง ๆ โดยมีการจ่ายเงินเป็นค่าน้ำบริโภคน้ำ ณ สถานที่ผลิตน้ำ

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง

สถานที่ตั้งตู้น้ำดื่มต้องอยู่ในที่ที่จะไม่ทำให้น้ำดื่มเกิดการปนเปื้อนได้ง่าย โดย

- ๒.๑ ต้องอยู่ห่างไกลจากบริเวณที่มีฝุ่นมาก แหล่งระบายน้ำเสีย และแหล่งขยะมูลฝอย
- ๒.๒ ต้องเป็นสถานที่ที่ไม่มีแหล่งแมลงและสัตว์พาหะนำโรค
- ๒.๓ บริเวณพื้นที่ตั้งตู้น้ำดื่มไม่เฉอะแฉะ สกปรกและมีการระบายน้ำที่ถูกสุขลักษณะ
- ๒.๔ การติดตั้งตู้ต้องยกกระดานสูงจากพื้นอย่างน้อย ๑๐ เซนติเมตร
- ๒.๕ จัดให้มีอุปกรณ์เพียงพอและมีความสูงตามความเหมาะสมสำหรับบาง

ภาชนะบรรจุน้ำ

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณลักษณะตู้น้ำ

- ๓.๑ ตู้น้ำและอุปกรณ์ ต้องทำจากวัสดุที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ๓.๒ ตู้น้ำจะต้องมีความสะอาดอย่างสม่ำเสมอและไม่รั่วซึม รวมทั้งสามารถทำความสะอาดและเคลื่อนย้ายได้ง่าย
- ๓.๓ หัวจ่ายน้ำและส่วนที่สัมผัสน้ำต้องทำจากวัสดุที่ใช้กับอาหารเท่านั้น (Food Grade) และหัวจ่ายน้ำต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับแหล่งน้ำและการปรับปรุงคุณภาพน้ำ

- ๔.๑ แหล่งน้ำที่นำมาใช้ต้องมีคุณภาพดี เช่น น้ำประปา น้ำจากบ่อบาดาล
- ๔.๒ กรณีที่ผู้ประกอบการผลิตน้ำเพื่อใช้ในการประกอบกิจการเอง ต้องมีระบบการตรวจสอบ การควบคุมและการปรับปรุงคุณภาพน้ำที่ผลิตให้มีคุณภาพดี

๔.๓ มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำ...

๕.๓ มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำตามความจำเป็นของคุณภาพแหล่งน้ำ เพื่อให้ได้
น้ำบริโภคที่มีคุณภาพมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพมาตรฐานน้ำบริโภค

๕.๑ มีการเก็บตัวอย่างน้ำส่งตรวจ ณ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์
คุณภาพน้ำบริโภคทางด้านกายภาพ เคมี และแบคทีเรีย อย่างน้อย ๑ ครั้ง/ปี

๕.๒ มีการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อตรวจวิเคราะห์ทางด้านแบคทีเรียโดยใช้
ชุดตรวจวัดอย่างง่ายในภาคสนาม อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบำรุงรักษาและการทำความสะอาด

๖.๑ มีการทำความสะอาดสถานที่ บริเวณที่ตั้งของตู้น้ำเป็นประจำวัน

๖.๒ มีการทำความสะอาดพื้นผิวตู้ ช่องระบายน้ำและหัวจ่ายน้ำเป็นประจำวัน

๖.๓ ล้างทำความสะอาดถังเก็บน้ำภายในตู้ อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน

๖.๔ ล้างทำความสะอาดและเปลี่ยนวัสดุกรองตามระยะเวลาข้อมแนะนำ

ของผลิตภัณฑ์ที่กำหนด หรือเมื่อพบผลการตรวจผิดปกติเกินมาตรฐาน

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบันทึกและการรายงาน

จัดทำระบบข้อมูลและการรายงานอย่างน้อย ดังนี้

๗.๑ บันทึกการปฏิบัติงานการตรวจสอบคุณภาพน้ำและการดูแลบำรุงรักษา
ตามตารางแผนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

๗.๒ รวบรวมข้อมูลผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๓ จัดให้มีสัญลักษณ์แสดงคุณภาพน้ำบริโภคได้มาตรฐานหรือปรับปรุง
ต่อผู้บริโภคอย่างเปิดเผยเป็นประจำวัน

ข้อ ๘ ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุม
การประกอบกิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญแล้ว ให้ประชาสัมพันธ์และชี้แจงข้อกำหนดของท้องถิ่น
ในเรื่องดังกล่าวให้ผู้ประกอบการและประชาชนทราบโดยทั่วกัน เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ไพจิตร วราชิต

(นายไพจิตร วราชิต)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

สำเนาถูกต้อง

สมชาย ตูแก้ว

(นายสมชาย ตูแก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข